Nummer VN2024-002440
Directie rve ruimte en duurzaamheid

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders B&W

Voordracht voor de College vergadering van 12 maart 2024

Portefeuille Ruimtelijke Ordening (23)

Agendapunt B4

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp

Vrijgave ontwerp Notitie Reikwijdte Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer voor inspraak

Het college van burgemeester en wethouders besluit

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer;

2. In te stemmen met het vrijgeven van de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV Amsterdam-Haarlemmermeer voor inspraak;

3. In te stemmen met bijgevoegd Mandaatbesluit projectdirecteur MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer;

4. In te stemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief waarmee de raad wordt geïnformeerd over de tervisielegging van de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV verbinding Amsterdam- Haarlemmermeer.

Kernboodschap

In het kader van de Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport-verkenning Openbaar Vervoer-verbinding Amsterdam - Haarlemmermeer stellen de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, de provincie Noord-Holland en het Rijk een milieueffectrapport op. In de Notitie Reikwijdte Detailniveau staat hoe breed (reikwijdte) en diepgaand (detailniveau) het onderzoek naar de milieueffecten van de voorgenomen mogelijke oplossingen zal worden en beschrijft wat het project gaat onderzoeken en hoe het onderzoek wordt uitgevoerd. De Notitie Reikwijdte Detailniveau wordt nu als ontwerp vrijgegeven voor inspraak.

Bestuurlijke achtergrond

In november 2022 is heeft de Staatssecretaris van Intrastructuur en Waterstaat de Startbeslissing van de Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport-verkenning Openbaar Vervoer-verbinding Amsterdam - Haarlemmermeer (hierna: MIRT verkenning OVAH) vastgesteld. Op 20 december 2023 is een Samenwerkingsovereenkomst getekend tussen de opdracht gevende partijen van de MIRT verkenning OVAH. Hiermee borgen Amsterdam en andere opdracht gevende partijen de financiële en inhoudelijke belangen die nodig zijn om gezamenlijk tot een uitvoering van de MIRT verkenning OVAH te komen. Het betreft nadrukkelijk alleen een overeenkomst voor de uitvoering van de MIRT Verkenningsfase.

In het kader van de MIRT verkenning OVAH stellen de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, de provincie Noord-Holland en het Rijk gezamenlijk een milieueffectrapport (hierna: plan MER) op. In de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV- verbinding Amsterdam- Haarlemmermeer (hierna: NRD) staat hoe breed (reikwijdte) en diepgaand (detailniveau) het onderzoek naar de milieueffecten van de voorgenomen mogelijke oplossingen zal worden en beschrijft wat

het project gaat onderzoeken en hoe het onderzoek wordt uitgevoerd. De NRD wordt vrijgegeven voor inspraak.

Bestuurlijke prioriteit

In het Amsterdams Akkoord - Coalitieakkoord 2022-2026 is opgenomen dat Amsterdam nadrukkelijker de samenwerking zoekt met maatschappelijke partners, om te investeren en bij te dragen aan de stad. Daarbij wordt ook nadrukkelijk de samenwerking met het Rijk gezocht op gezamenlijke prioriteiten (woningbouw, klimaat, kansengelijkheid, mobiliteit). Amsterdam kan haar ambitie op het gebied van woningbouw op de middellange termijn alleen maar volhouden als we intensief samenwerken met het Rijk op het gebied van bereikbaarheid. De MIRT-verkenning OVAH sluit aan bij deze passages uit het Amsterdams coalitieakkoord.

Wettelijke grondslag

Artikel 5.47 Omgevingswet

Terinzagelegging Notitie Reikwijdte en Detailniveau (incl. voornemen verkenning ex art. 5.47 Ow)

Artikel 16.38, eerste lid, Omgevingswet

Raadpleging wettelijke adviseurs

Artikel 16.39 Omgevingswet

Inwinnen adviezen Commissie-mer (vrijwillig: advies reikwijdte & detailniveau,

verplicht: toetsingsadvies MER.

Artikel 160, eerste lid, onder a, van de Gemeentewet

Het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.

Artikel 169 van de Gemeentewet

Lid 1: Het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de raadverantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur.

Lid 2: Zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft

Afdeling 10.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht; Mandaat

Onderbouwing besluit

Ad 1. Kennis te nemen van de bijgevoegde ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer;

Het nemen van een voorkeurs-beslissing in het kader van een MIRT-Verkenning is plan-MER-plichtig. Dat betekent dat ten behoeve van het nemen van de voorkeursbeslissing

een plan-MER moet worden opgesteld. De NRD is de start van de procedure voor het opstellen van een plan-MER. De NRD geeft aan welke milieuaspecten én op welke wijze de milieugevolgen van het project zullen worden onderzocht in het op te stellen plan-MER. Het plan-MER wordt in gezamenlijkheid opgesteld door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de Provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer. Deze partijen zijn van plan om op basis van het plan-MER een voorkeursbeslissing te nemen.

Notitie Reikwijdte Detailniveau

Het project OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer (OVAH) onderzoekt oplossingen voor de volgende knelpunten:

1. De capaciteit van de Schipholspoortunnel is op dit moment onvoldoende voor de gewenste groei van het aantal treinen.
2. De drukte van treinreizigers op de perrons van Amsterdam Zuid en Schiphol Airport leidt tot problemen. Denk aan overvolle perrons waarop reizigers gevaarlijk dicht bij de randen van de perrons komen.
3. Zonder goede OV-verbindingen wordt de Metropoolregio Amsterdam minder aantrekkelijk als woon- en werk- en leefgebied. Het investeren in de OV-bereikbaarheid tussen Amsterdam Zuid, Schiphol en Hoofddorp is van groot belang voor een duurzame en leefbare ontwikkeling van deze regio.
4. Er is ook te weinig capaciteit in de Schipholspoortunnel om met meer internationale treinen te gaan rijden. Met extra capaciteit op het spoor ontstaan voor reizigers meer mogelijkheden om voor de internationale trein te kiezen in plaats van voor een korte afstandsvlucht.

Het doel van het project is om met een voorstel te komen die het best deze knelpunten oplost. Deze oplossing wordt het Voorkeursalternatief genoemd.

Milieueffectrapport (plan-MER) en Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Voordat er een beslissing wordt genomen over de mogelijke oplossingen voor de vier knelpunten, wordt eerst onderzoek gedaan naar de effecten op het milieu. Dat komt in het plan-MER te staan. In de NRD staat hoe breed (reikwijdte) en diepgaand (detailniveau) het onderzoek naar de milieueffecten van de voorgenomen mogelijke oplossingen zal worden. De NRD beschrijft tevens wat het project gaat onderzoeken en hoe het onderzoek wordt uitgevoerd. In de NRD staat ook hoe een ieder kan meedenken en meedoen aan het onderzoek: de participatieaanpak.

Kansrijke oplossingsrichtingen.

Het project heeft de afgelopen jaren onderzoek gedaan om van een zogenaamde longlist van ruim 30 mogelijke oplossingen, te komen tot een 'shortlist' van 5 kansrijke oplossingsrichtingen. Deze kansrijke oplossingsrichtingen worden nader uitgewerkt (waar lopen de tracés, waar komen de stations en meer).

De oplossingsrichtingen, ook wel projectalternatieven genoemd, zijn:

1. Bus Rapid Transit (BRT-systeem): Nieuwe aparte businfrastructuur om in hoge aantallen dubbelgelede bussen te kunnen rijden tussen Hoofddorp, Schiphol en Amsterdam Zuid.

2. Nieuwe Schipholspoortunnel: Nieuwe spoortunnel en treinstation voor Schiphol voor Sprintertreinen.

3. Metro: doortrekken Noord/Zuidlijn Nieuwe metroverbinding van Amsterdam Zuid tot Schiphol of Hoofddorp die aansluit op de Noord/Zuidlijn.

Voor de derde oplossingsrichting, verlengen metro Noord/Zuidlijn, zijn drie tracévarianten ontwikkeld.

3.1 Metro tot Schiphol, bovengronds

3.2 Metro tot Hoofddorp, tunnel via Schiphol Noordwest

3.3 Metro tot Hoofddorp, tunnel via Schiphol Noord

In het plan-MER en de MIRT-verkenning OVAH wordt ervoor gekozen om in ieder geval de drie projectalternatieven en de drie varianten van het derde alternatief te onderzoeken op hun (milieu)effecten. Het plan-MER is één onderdeel van de MIRT-verkenning OVAH. De MIRT-verkenning zelf en de afwegingen die daarin worden gemaakt is breder. Ten behoeve van de bredere afweging zullen de alternatieven en varianten in civieltechnische zin verder worden uitgewerkt en zal worden bekeken hoe de exploitatie er mogelijk uit komt te zien. Parallel aan het opstellen van het plan-MER zal de Maatschappelijke Kosten/Baten analyse (MKBA) uit 2021 (waarin de drie alternatieven en drie varianten zijn onderzocht) worden geactualiseerd en uitgebreid met brede welvaart indicatoren. Aan de MKBA zal daartoe de methode Integrale Kijk op Bereikbaarheid (IKOB) worden toegevoegd.

Ad 2. In te stemmen met het vrijgeven van de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV Amsterdam-Haarlemmermeer voor inspraak;

Met dit besluit wordt door gemeente Amsterdam de NRD vrijgegeven voor inspraak. Ook het rijk, de provincie Noord-Holland en de gemeente Haarlemmermeer zullen de NRD het gaan vrijgeven voor inspraak. Als de andere bevoegde gezagen een eensluidend besluit hebben genomen zal de NRD worden vrijgegeven voor inspraak.

Na publicatie ligt de NRD gedurende 6 weken ter inzage. Iedereen kan over de NRD en de opzet van het milieuonderzoek een mening geven. In de bijgevoegde kennisgeving staat wat het project inhoudt en hoe een ieder invloed kan hebben op het toekomstige openbaar vervoer (OV) tussen Amsterdam en Haarlemmermeer.

De NRD wordt gelijktijdig ter advisering voorgelegd aan de wettelijke adviseurs.

Het inwinnen van een advies over de reikwijdte en het detailniveau van een plan-MER bij de landelijke, onafhankelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie m.e.r.) is ingevolge de Omgevingswet niet verplicht. Echter, vanwege zorgvuldigheid en transparantie is besloten de nu voorliggende NRD wel voor te leggen aan de Commissie m.e.r. en daarover een advies te vragen.

Ad 3. In te stemmen met bijgevoegd Mandaatbesluit projectdirecteur MIRT-verkenning OV-verbinding Amsterdam-Haarlemmermeer;

Omdat er nog geen voorkeursbeslissing is genomen, is nog niet duidelijk welke overheidsinstantie het bevoegd gezag is in het kader van de m.e.r.-procedure MIRT-

Verkenning OVAH. Afhankelijk van de aard van de uiteindelijke voorkeursbeslissing (i.c. de modaliteit metro, regionale bus of trein) kan dit zijn: de gemeente Amsterdam en/ of de gemeente Haarlemmermeer, de provincie Noord-Holland of het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Zolang er nog geen Voorkeursbeslissing is genomen, is er dus sprake van vier bevoegde gezagen: ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de provincie Noord-Holland en de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer.

De projectorganisatie OVAH handelt als initiatiefnemer namens acht opdrachtgevers: de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer, de provincie Noord-Holland, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, de Vervoerregio Amsterdam, Schiphol Nederland B.V., Schiphol Area Development Company (SADC) en de NS. In het kader van het opstellen van de plan-MER voor de MIRT-Verkenning OVAH hebben de vier bevoegde gezagen (Amsterdam, Haarlemmermeer, provincie Noord-Holland en het Rijk) afgesproken dat zij gezamenlijk optrekken. De opdrachtgevers laten zich adviseren door in ieder geval de volgende partijen: ProRail, KLM, GVB, Connexxion en RWS.

In het kader van de MIRT Verkenning OVAH en het opstellen van het plan-MER dienen diverse stappen te worden gezet om tot een Voorkeursbeslissing te komen. Voorgesteld wordt om een aantal voorbereidende activiteiten te mandateren aan de directeur van de projectorganisatie OVAH. Met het mandaat kan de MIRT-Verkenning OVAH en de daaraan gekoppelde m.e.r.-procedure op een efficiënte wijze plaatsvinden. Ook de andere bevoegd gezagen zullen de projectdirecteur hiervoor een mandaat geven.

Voor de navolgende stappen wordt door de bevoegde gezagen een mandaat gegeven aan de Projectdirecteur MIRT verkenning OV-verbinding Amsterdam – Haarlemmermeer om namens hen uit te voeren:

- Kennisgeving en terinzagelegging NRD en MER (incl. voornemen verkenning ex art. 5.47 Ow);
- Raadpleging wettelijke adviseurs (artikel 16.38 lid 1 Ow);
- Inwinnen adviezen Commissie-m.e.r. (vrijwillig: advies reikwijdte & detailniveau, verplicht: toetsingsadvies MER (art. 16.39 Ow).

Vervolg

De besluiten tot vaststellen en publiceren definitieve NRD (inclusief Nota van Beantwoording) en MER zullen door de bevoegde gezagen worden gedaan. Afhankelijk van wat de Voorkeursbeslissing wordt, zal een Projectbesluit of een besluit tot een Gemeentelijk Project van Publiek Belang (GPPB) worden genomen en zullen daartoe de wettelijke procedures worden doorlopen. De Voorkeursbeslissing zal daarna ook planologisch-juridisch worden vastgelegd. Dat zal plaatsvinden in (een wijziging van) de Omgevingsvisies en/of Omgevingsplannen van de gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer en/of de provincie Noord-Holland. Die ruimtelijke plannen (en herzieningen daarvan) kennen in ieder geval hun eigen besluitvormingsprocedures met inspraakmomenten.

Ad 4. In te stemmen met bijgevoegde raadsinformatiebrief waarmee de raad wordt geïnformeerd over de tervisielegging van de ontwerp Notitie Reikwijdte en Detailniveau plan-MER MIRT-verkenning OV verbinding Amsterdam- Haarlemmermeer.

Deze raadsinformatiebrief wordt aan de Commissie Mobiliteit, Openbare ruimte en Water (hierna: MOW) en Commissie Ruimtelijke Ordening (hierna: RO) ter kennisname

aangeboden. De NRD is een onderdeel van de MIRT verkenning OVAH, wat inhoudelijk valt onder de Commissie MOW en waar zij ook leidend in is. Tevens is de vrijgave NRD een eerste stap om te komen tot een plan-MER binnen een juridisch-planologische procedure, waar de gemeente een rol in heeft als bevoegd gezag. Dit laatste procedurele aspect valt onder Portefeuille RO.

De raadsinformatiebrief wordt verstuurd aan de Commissie RO en Commissie MOW op moment van terinzagelegging en er zal dan eventueel melding gedaan worden in de Dagmail.

Participatie

Een belangrijk onderdeel van de MIRT-Verkenning OVAH wordt gevormd door een uitgebreid participatie-traject. Met dit besluit wordt een eerste stap hierin gezet. In hoofdstuk 6 Participatie en Inspraak van de NRD wordt het traject beschreven.

Financiële onderbouwing

Conclusie

De genoemde beslispunten in de voordracht hebben geen financiële consequenties.

Communicatie

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Bekendmaking van de kennisgeving met de NRD zal namens de 4 bevoegde gezagen gedaan worden via Projectdirecteur OVAH op www.platformparticipatie.nl/ovamsterdam-haarlemmermeer van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Documenten

Registratienr.	Naam
AD2024-011067	1. Notitie Reikwijdte en Detailniveau_OV-verbinding Amsterdam Haarlemmermeer_Ontwerp 5 maart 2024.pdf (pdf)
AD2024-011066	2. Mandaatbesluit projectdirecteur MIRT verkenning OVAH.docx (msw12)
AD2024-011068	3. Kennisgeving mer procedure en participatie OVAH v1.0 - niet opgemaakt.docx (msw12)
AD2024-011072	Advies (pdf)
AD2024-009972	College van B&W Voordracht (pdf)
AD2024-011069	Commissievoordracht MOW---ter-kennisname-NRD OVAH.docx (msw12)
AD2024-011070	Commissievoordracht RO---ter-kennisname-NRD OVAH.docx (msw12)
AD2024-011071	Raadsinformatiebrief---vrijgave NRD OVAH -.docx (msw12)

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Informatie niet beschikbaar

Besluit college van burgemeester en wethouders

Conform besloten